

ορμος

Παρασκευή, 16 Μαρτίου 2012

2:00 μμ

Ο όρμος προέρχεται από το ρήμα είρω, πού σημαίνει δένω, πλέκω (βλέπε Δικτυοπλόκος, δολοπλόκος, στιχοπλόκος κλπ), συμπλέκω, συνδέω, άρμαθιάζω , συναρμόζω, συναρμολογώ (ειρμός, συνειρμός).

Το ρήμα είργω, όμόρριζο του είρω, σημαίνει φράζω, κλείω, άποκρούω, εμποδίζω, αποτρέπω (ειρκτή = φυλακή, έρκος), φυλακίζω. Τέλος τό έπίσης όμόρριζο άρω ή άραρίσκω σημαίνει προσαρμόζω, συναρμόζω, ταιριάζω, ενώνω, ετοιμάζω, άρματώνω, έξοπλίζω, προμηθεύω.

Τό ρήμα άραρίσκω έχει καί τήν έννοια του συνάπτω, συμπυκνώ, έξαρτίζω εις πλουν. Τό δέ μέσον ρήμα σημαίνει και συναρμόζομαι, συμπυκνούμαι, συμπήγνυμαι, στερεώνομαι, είμαι συμπαγής) αρμοσμένος αλλά καί κατάλληλος.

Αρα ό όρμος είναι άσφαλής τοποθεσία ή κατατασκευή στήν όποία προσορμίζονται τά πλοία. Ετσι τά άρμενα είναι ό έξαρτυσμός, τά έξάρτια του πλοίου καί κατ' έπεκταση τα ιστία.

ΕΓ'ΡΩ(Α)· όόρ. α' είρα καϊ ίροα' μτχ. παθ. πρκ. ερμένος, βπ. εερμένος. — Λατ. sero' συνάπτω, συνδέω, ουνείρω, όρμαδιάζω: ύρμον... ήλίχροιοιν εερ· μίνον = περιδέραιον ώρμαθιασμένον από τεμάχια ήλέκτρου.

Έτυμ.: είρα) (*otojco)' ε ρ μα, χά&ερμα (=«ΟΚΟΥ-λαρίκι»)- όρμος (= περιδέραιον)· όρμία (—«όρμιά φαρεύματος»)- όρμα&ός' δαρ (= σύζυγος)' ειρμός' πρβλ. οανσκρ. sarat (νήμα), λατ. sero (συνδέω), series (σειρά, σύνδεσμος)· βλ. *αί λ. είρερος. Ουχί è·/, p. ser- άλλ' ix p. ver- (πρβλ. λ*— . weru = αραδιάζω χαϊ' δοα γράφονται αν λ. άείρω).

ΕΙ'ΡΟ(Β)· λέγω, δμιλώ, άφηγοΟμαι- τάς αϋτάς σημ. ίχουοι και ο! μέσο·, τόποι είρετο, είροντο.— I'svixffi; δμιος τό μίαν ειρομαι σημ. έρωτώ(κυρ. σημ. κάμνω ώστε νά μοι λεχθή τι). Βλ. καί ερώ.

Έτυμ.: βΓρίο (< πρβλ. παρ' Ήαοχ. «εύείρω' ει πω» ενείρω (*èFcgtjo)· μέλλ. έπικ. ίων. ίρέω, άττ. ίρώ' πρκ. άττ. ειρηχα, είρημαι ((*FcFg»7χα, *FiFe»/-μαι, *Fei-{*FtF- πρό ουμφ. κατ' άνομοίωσιν* άργ. Fc- Fρημένα άντί *Ρειρημένα' παθ. άίρ. ιο>ν. είρέ&ην (<*ίΡερε&ην) άττ. ερρή&ην (.^*£ψρήϋ·ην), ρηματ. επίθ. φητός, -τίος' ρήτωρ, αίολ. βρήτωρ" ρήτρα, Ήλ. Ρρατρα. Κυπρ. Fr»jra (('Fe^r^a κατ' άνομ.)' όήαις·

örmos , ό, (είρω)

A. cord, chain, esp. necklace, collar, Il.18.401, h.Ven. 163; of gold and electron, Od.15.460, 18.295, cf. h.Ven.88, Hes.Op.74; “χρυσεόδητοι όρμοι” A.Ch.617 (lyr.); “χρύσειοι” E.El.177 (lyr.), cf. IG12.386.24, Ar.V.677 ; “όρμος Έριφύλης” IG11(2).161 B 42 (Delos, iii B. C.), cf. Pl.R.590a.

2. generally, anything strung like a necklace, wreath, chaplet, Pi.O.2.74; στεφάνων όρμος a string of crowns, i. e. of praises, Id.N.4.17.

3. a kind of dance, performed in a ring by youths and maidens alternately, Luc.Salt.11.

4. ὅρμοι (on the accent v. infr.): ἱμάντες ὑποδημάτων, Hsch.

Ορμον ποιούμαι: αραζω, ορμίζομαι²⁰⁸

Πνοαι δυσορμοι: ανενμοι που εμποριζουν τον εκπλου ή τον κατάπλου.^{208.231}

B.

1)roadstead, anchorage, esp. the inner part of a harbour or basin, where ships lie, Il.1.435, A.Supp.765, 772, Ag.665, IG12.889,890, etc.; ὅρμον ποιέεσθαι or θέσθαι, = ὀρμίζεσθαι, Hdt.7.193, Theoc.13.30; τοῖσι οὕτω εἶχε ὅρμου those whom the anchorage permitted to do so, Hdt.7.188.

2) metaph., haven, place of shelter or refuge, E.Hec.450 (Iyr.); “Ὀ. ἐλευθερίας” AP7.388 (Bianor) ; “τὸ γῆρας . . Ὀ. τῶν κακῶν” Bion ap.D.L.4.48; βίου πλεύσαντα πρὸς ὅρμον having come to the end of life, IG2.2081; ὅρμον ὁδοιπορίας to the journey's end, AP11.317 (Pall.).

b. pl., of the favourite haunts of game, X.Cyn.10.7.

3) means of mooring, attachment, AP 9.296 (Apollonid.). (Some Gramm. distd. signif. I from II, making I oxyt. ὀρμός, v. Eust.1788.46,1967.29.)

ὄρμος (2) (root σερ, εἶρω): necklace. (See cut, also Nos. 40, 41.)

Georg Autenrieth, A Homeric Dictionary

Το ρημα ορμω φερεται να προερχεται απο το ομηρικό ορω

10. ὦρσε: ψιλωτέον τὸ ὦρσεν· ἀπὸ γὰρ τῆς ὄρω τὸ ὀρμῶ
15 Αἰολικῶς γίνετο. L.

α. I. Bekker Scholia in Homeri Iliadem